

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. Николай Емилов Попов, дн, от катедра „Теория и методика на кинезитерапията“ при факултет „Обществено здраве, здравни грижи и туризъм“ на Национална спортна академия „Васил Левски“ - София

ОТНОСНО: Дисертационен труд на докторант **Нора Иванова Танева-Георгиева**, зачислена към катедра „Теория и методика на кинезитерапията“ при факултет „Обществено здраве, здравни грижи и туризъм“ на Национална спортна академия „Васил Левски“ – София, на тема: „РОЛЯ НА ПРОПРИОЦЕПТИВНАТА ТРЕНИРОВКА В РЕХАБИЛИТАЦИЯТА СЛЕД РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ПРЕДНА КРЪСТНА ВРЪЗКА“, за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.4. „Обществено здраве“. Научен ръководител – **проф. Руска Паскалева, доктор.**

Представеният от докторант **Нора Иванова Танева-Георгиева** дисертационен труд проучва един актуален здравен проблем. Увредите на предната кръстна връзка са с нарастваща честота на разпространение, особено сред младите и активни хора. Правилно проведенният възстановителен процес е изключително важен не само за оптималното връщане към предтравматичното ниво на двигателна активност, но и за избягване на повторни травми и рецидиви. Възстановяването на проприорецепцията и равновесните реакции са ключов момент в

цялостната рехабилитация и затова проучванията в тази насока са изключително актуални.

Представеният от докторантката труд е в достатъчен обем за такъв тип изложения, като е развит в 189 страници, без приложенията. *Структурата* на дисертацията е съобразена с препоръките и изискванията за такава разработка, като съдържа пет основни глави - литературен обзор, цел и задачи на дисертационния труд, материал и методи, резултати и анализ, изводи, препоръки и заключение.

Литературният обзор е в достатъчен обем. Източниците са подбрани правилно и дават актуална информация по разглеждания научен проблем. Той е дискутиран задълбочено, като са анализирани многостранните аспекти на това състояние, данните за различните видове лечение и кинезитерапия, като и методите за функционална оценка.

В цялата глава, както и в останалите раздели, личи прецизност на изложението и текстова обработка на високо ниво.

На базата на литературната справка е формулирана съответстваща *работна хипотеза*. Тя отразява логично изводите от представеният литературен анализ и дава правилна ориентация за изследователската част на дисертационния труд.

Целта на изследването е добре дефинирана. **Задачите** (пет) са формулирани коректно и решаването им би довело до постигане на целта на дисертационния труд.

Контингентът на изследването включва 70 лица, съгласно коректно представени критерии за включване и изключване. В представителна извадка са включени 35 от тях, разделени уместно на две групи. Направена е детайлна характеристика на изследвания контингент.

При контролната група (18 пациенти) е приложена рутинна методика за кинезитерапия, а при експерименталната (17 пациенти) е приложена методика, застъпваща широко проприоцептивна тренировка.

Използвани са стандартни методи за функционално изследване. Те са уместно подбрани, с оглед тематиката на дисертационния труд и са прецизно описани.

Приложената авторска **методика на кинезитерапия** е пълноценно описана, детайлно представена и богато онагледена. Така представена като форма и съдържание има съществен практически приносен характер.

Анализът на представените функционални **резултати** е прецизен и задълбочен. Проличава умението на докторантката да интерпретира научно установените факти. Статистическият анализ е направен прецизно и отчетените резултати са максимално достоверни.

Формулирани са 5 извода, които отговарят на поставените задачи, произтичат от получените резултати и обобщават направените анализи. Представени са 4 препоръки. Дисертационният труд завършва с уместни и произтичащи от научно-експерименталната част заключения.

Научни приноси

Както се спомена по-горе, приносни моменти могат да бъдат открити в системния литературен обзор, описанието на приложената собствена кинезитерапевтична методика и в изследователско-аналитичната част на дисертационния труд. Те разширяват и актуализират научните познания в областта на кинезитерапията за следоперативно функционално възстановяване след пластика на предна кръстна връзка.

Като основни научни приноси се очертават:

Теоретични:

Направен е системен обзор на съвременните литературни данни в разглежданата област.

Практически:

Разработена и апробирана в практиката е съвременна авторска методика за кинезитерapia след артроскопска пластика на предна кръстна връзка.

Изследвани и анализирани са функционални резултати, касаещи повлияването на пациенти с артроскопско възстановяване на предна кръстна връзка със средствата на кинезитерapiята.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, представеният от **Нора Иванова Танева-Георгиева** за обсъждане дисертационен труд представлява задълбочена научна разработка, с авторски принос в теоретичната и лечебно-практическата области на кинезитерapiята. Имайки предвид актуално избраната тема, широката литературна осведоменост, правилната постановка на проучванията, компетентното използване на разнообразни съвременни методи на изследване и средства за възстановяване и безспорните лечебно-приложни приноси на дисертацията, предлагам на многоуважаемите членове на научното жури да присъдят образователно-научната степен ДОКТОР на **Нора Иванова Танева-Георгиева**.

София

11.08.2024

Изготвил:

/проф. Н. Попов, дн/

R E V I E W

From prof. Nikolay E. Popov, PhD, DSc, Dept. „ Theory and methods of kinezitherapy”, faculty of „Public health, health care and tourism”, National sports academy „Vasil Levski” - Sofia

CONCERNING: Dissertation paper of Nora Ivanova Taneva-Georgieva, PhD student in dept. of „Theory and methods of kinezitherapy”, faculty of „Public health, health care and tourism”, National sports academy „Vasil Levski” – Sofia. Subject: **„The role of the proprioceptive training in the rehabilitation after anterior cruciate ligament reconstruction”**, for awarding PhD - scientific and educational degree in professional field 7.4. „Public health”. Scientific supervisor prof. Ruska Paskaleva, PhD.

The presented from Nora Ivanova Taneva-Georgieva scientific material investigating a very important and up to date health and social problem. The lesions of the anterior cruciate ligament become more common problem, especially between young and active persons. The proper functional recovery is of great importance, not only for returning to the previous level of motor activity, but also for prevention of recurrent traumas. The recovery of the proprioception and balance reactions is a key element for the whole rehabilitation and that's why the investigations in this area are actual and up to date.

The volume of the presented from Nora Ivanova Taneva-Georgieva dissertation paper is enough for those kinds of scientific papers. It contains 189 pages, without the appendixes. The structure of the dissertation is consistent with the recommendations and requirements of those kind of scientific works, containing five main chapters - review of

the literature, purpose and tasks, material and methods, results and analysis, discussion, and conclusion.

The volume of the systematic review is enough. The scientific sources have been chosen properly and provide contemporary information in the field of the scientific topic. The scientific problem has been analyzed deeply, examining the multiangular aspects of this condition, the data for treatment and physical therapy of those conditions, also the methods for functional assessment.

In the whole chapter could be find precision of the presentation and the text arrangement is in extremely high level.

Based on the systematic review, a respective working hypothesis has been developed. It presents logically the conclusions from the literature overview and give a proper orientation for the investigational part of the dissertation.

The aim of the study is well defined. The tasks (6) are correctly defined and completely realised.

The material of the study includes 70 cases, according to correctly presented criteria for inclusion. In the analysis have been included 35 of them, divided into two groups. In the control group (18) a common physical therapy program has been applied. In the experimental group (17) a physical therapy program, based on proprioceptive training has been applied.

The methods of the investigation are correctly selected in relation of the topic of the dissertation. They are standard and precisely described.

The applied original methods for physical therapy were well described and in detail presented. This part of the dissertation has

significant contributive characteristics, making the studying method popular among to the society of the physiotherapists.

The analysis of the presented functional results is precise and in depth. The ability of the author to interpret the scientific facts has been seen in the presentation. The statistical analysis has been made precisely and the presented results are maximum objective.

The formulated conclusions are related to the presented in the study functional results.

Scientific contributions

As has been mentioned above, contributive characteristics could be found in the systematic review of the literature, the description of the original physiotherapy method, and in the investigational part of the dissertation. They enrich and make up to date the scientific knowledges in the field of the physiotherapy after reconstruction of the anterior cruciate ligament.

As main scientific contributions could be point out:

Theoretical:

A systematic review of the literature data in the field of the scientific topic has been made.

Practical:

An original method for physiotherapy after surgical reconstruction of the anterior cruciate ligament has been presented.

Functional results, concerning the effect of the physical therapy for patients after surgical reconstruction of the anterior cruciate ligament have been studied and analyzed.

In conclusion, the presented dissertational paper by Nora Ivanova Taneva-Georgieva is an in-depth study with original contributions in the

scientific and practical field of physical therapy. Foreseeing the contemporary topic, the broad literature knowledge's, the correct methodology of the investigation, the competent use of contemporary methods of assessment and therapeutic exercises and undoubtedly applied contributions of the dissertation, I propose the members of the scientific jury to vote positively for Nora Ivanova Taneva-Georgieva to be awarded as PhD educational and scientific degree in the professional field 7.4 Public health.

Sofia

11.08.2024

/prof. N.E. Popov, PhD, DSc/